

J. K. TYLA
KDE DOMOV MŮJ?!

s dějinami hymny té
a pozdějšími přídávky i překlady

Na oslavu padesátileté památky, kdy byl poprvé zpíván

vydali

Fr. Bačkovský a Rob. Růžička

(S podobiznou Tylovou, Škroupovou, Strakatého a
Píškovou i s autografem Tylova »Kde. domov můj?!«)

Druhé, rozmnožené vydání

**Nakladatel Dr. Frant. Bačkovský, knihkupec
v Praze.**

Cena 50 kr.

JOSEF KAJETÁN TYL

J. K. TYLA
KDE DOMOV MŮJ?!

S DĚJINAMI HYMNY TĚ
A POZDĚJŠÍMI PŘÍDAVKY I PŘEKLADY

NA OSLAVU
PADESÁTILETÉ PAMÁTKY, KDY BYL POPRVÉ ZPÍVÁN

VYDALI

Fr. Bačkovský a Rob. Růžička

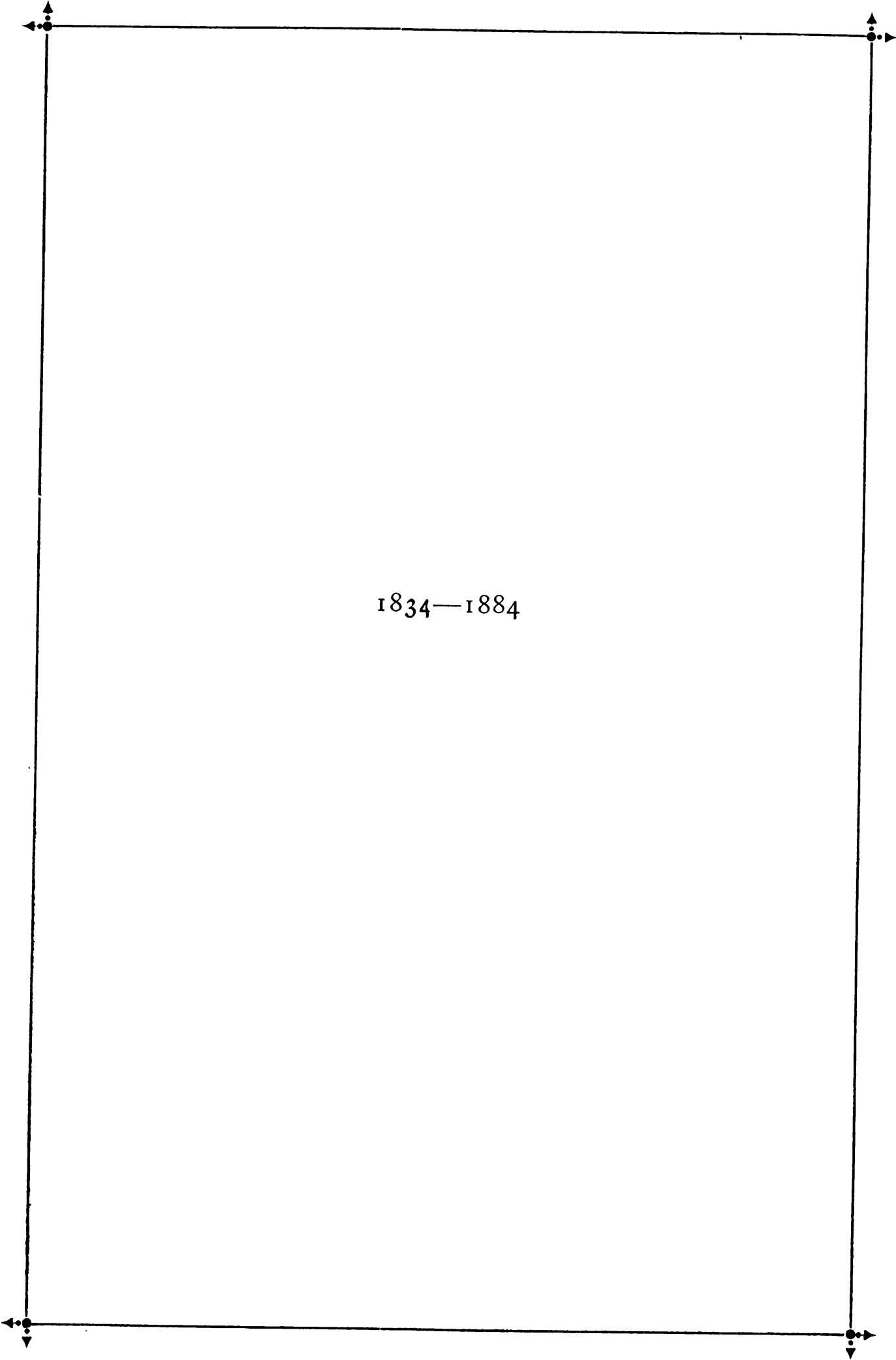
(S podobiznou Tylovou, Škroupovou, Strakatého a Piškovou
i s autografem Tylova »Kde domov můj?!«)

Druhé, rozmnožené vydání

V PRAZE 1884

Nákladem vlastním. — Na skladě v »Prvém českém antikvariátě«
Tiskem J. Otty v Praze

1834—1884

FRANTIŠEK ŠKROUP

FRANTIŠEK ŠKROUP

narodil se 3. června r. 1801. ve Vosicích
u Pardubic a zemřel 7. února roku 1862.
v Roterodamě.

Dějiny „Kde domov můj?!“

Každý snad národ má svou hymnu nebo nějakou oblíbenou píseň vlasteneckou, kterou své vlasti city horoucí na jevo dává. Národ český má kromě mnoha jiných zejména dvě takovéto písně, totiž husitskou „Těšme se blahou nadějí!“ a „Kde domov můj?!“, z nichžto druhá každickému Čechu předobře jest známa a jest nejkrásnější písní českou vůbec. I komuž by nebylo milo zvěděti o ní co možná nejvíce? —

Tak jako při dramatech hudebním neboliž opeře jsou též obyčejně při písni původci její dva. Slova skýtá básník, nápěv hudební skladatel, a nápěv jest vždy podstatnější, důležitější nežli slova. Také „Kde domov můj?!“ honosí se býti dítkem otců dvou; slova jeho prvotná dal nám Josef Kajetán Tyl (* 1808., † 1856.), nápěv složil František Škroup (* 1801., † 1862.). Letos pak právě připadá padesátiletá památka dne, kdy píseň tato byla zpívána poprvé.

Bylo 21. prosince r. 1834., kdy hrána poprvé na pražském jevišti divadla stavovského, nynějšího německého, prvá Tylova původní fraška s názvem „Fidlovačka, aneb Žádný hněv a žádná rvačka“, a to ve prospěch Škroupa, který byl tehda ředitelem „české opery“. Látka frašky té vzata jest ze života pražského, a jest lehkou satirou na tehdejší poněmčilou vrstvu pražského měšťanstva, zároveň pak oceňuje vlasteneckou mysl, jak jevila se za smutné doby národního úpadku ve třídě remeslnické, k čemuž jakožto kuriosum jest i připomenouti, že také některé části německé ve hru vetkány. Mimo rozmluvy jsou v ní písně, quodlibety, duetta a sbory, celkem 21 hudební číslo, k nimžto hudbu složil

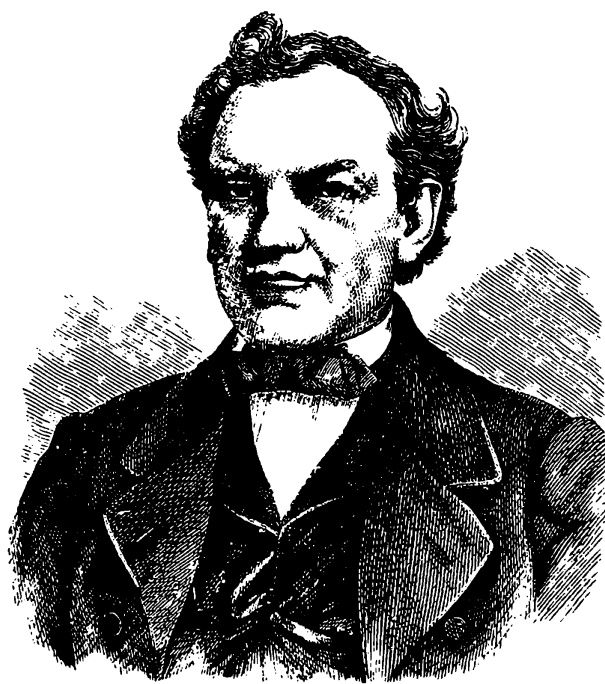
Škroup, uživ z části nápěvů českých prostonárodních písní a podav i své vlastní skladby. Některé zpěvy ty potom znárodněly, jako „Vane větrík po lučinách“, uvedený ve frašce pod číslem 3., píseň ševce Kroutila „Stáří Pražané“ pod číslem 17., ale přede všemi naše dosavadní hymna vlastenecká — „Kde domov můj?!“ pod číslem 19., kterou ve čtvrtém jednání „Fidlovačky“ zpívá slepý, žebravý houslista Mareš, jehožto hrál náš proslulý pěvec Karel Strakatý (* 1804., † 1868.), druhdy velmi oblíbený bassista pražského divadla, zpívaje ji tehdy poprvé na jevišti.

Nápěv k té hymně Škroup složil teprve několik dnů před 21. prosincem, poněvadž Tyl, jakž vůbec obyčejem bylo jeho nepravidelného a rozkouskovaného způsobu psaní, poslední část frašky list po listě mu dodával, takže Škroup text „Kde domov můj?!“ od Tyla obdržel nedlouho přede dnem, kdy fraška byla provozována. Skládal pak nápěv ten za tiché noci u lože své chorobné manželky v domě „u Bonů“ v Myslíkově ulici (čís. 187.-II.), na němžto v čas slavnosti padesátileté památky letošní zasazena bude Škroupovi pamětní deska a na němžto mají pamětní desky také Frant. Lad. Čelakovský a dr. Josef Čejka, a to náhodou v témže pokoji, v němž o věk lidský později Karel Bendl složil operu „Lejlu“ a kde nyní jest sklad vědeckých knih českých Frant. Borového.

Škroup ani Tyl nenadáli se dojistá, jak mocně „Kde domov můj?!“ bude i za pozdních ještě let dojímati srdce vlastenecká svým tklivým nápěvem. Nenadáli se toho tím více z té příčiny, že jako celá fraška, jsouc provozována, nepotkala se s pochvalou, tak ani píseň „Kde domov můj?!“ neměla úspěchu, ano jistý kritik vyčítal skladateli nápěvu, že vlastní melodie mezi prostonárodní vpletl, řka, že Škroup užil dle návodu spisovatelova národních nápěvů s velmi prospěšným účinkem, že však jej proti tomu překvapilo, že při veliké bohatosti domácích nápěvův a při snadnosti, s jakou s nimi zacházeti lze, slyšel motivy cizí.

Tiskem „Kde domov můj?!“ byl vydán poprvé r. 1835. ve sbírce „Věvec ze zpěvů vlastenských, uvitý a obětovaný dívkám vlastenským“, kterého vyšlo pět ročníků v letech 1835.—39.; prvé dva ročníky redigoval Josef Krasoslav Chmelenský, ostatní tři František Škroup.

Než ačkoli již i tištěn byl, přece „Kde domov můj?!“ zůstal i na dále skoro zcela neznámým. Teprve když bassista Karel Strakatý a barytonista Jan Píšek (* 1814., † 1873.) zpívali jej s neobyčejným úspěchem za hranicemi vlasti naší, byl od českého národu měrou náležitou uznán a srdečně přijat. Strakatý, jenž uvedl vůbec prvý národní píseň české v salony a koncerty, zpíval jej r. 1841. v koncertě v Mariánských Lázních, kde, šťastně se vyléčiv, opětně svého ztraceného

KAREL STRAKATÝ

KAREL STRAKATÝ

narodil se 2. července roku 1804. v Blatné
a zemřel 26. dubna r. 1868. v Praze.

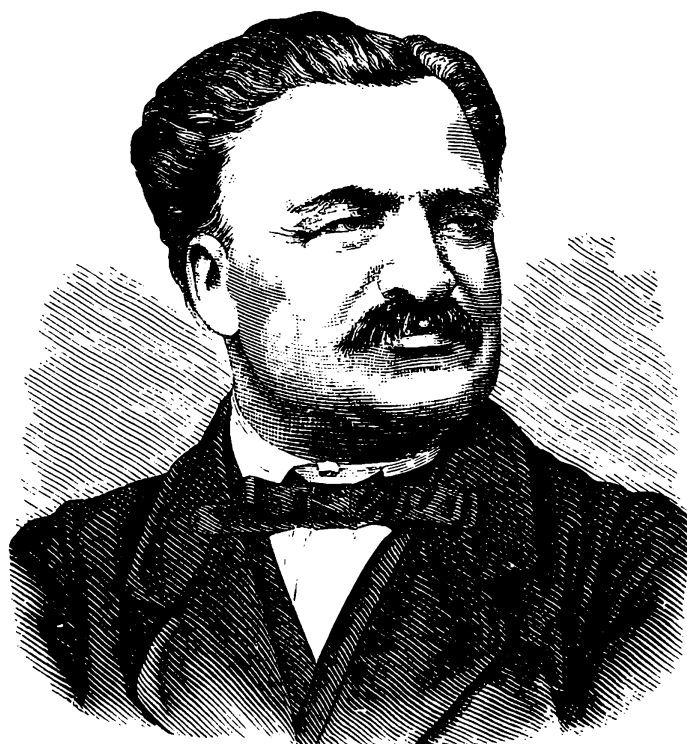
hlasu nabyt, a dostalo se mu nadšené pochvaly, takže r. 1842. a 1843. na přátelské vyzvání zde koncert uspořádal a zpíval kromě německých písní zase písně české, a to jazykem českým, a písně české, mezi nimiž ovšem byl i „Kde domov můj?!“, nejvíce líbily se posluchačstvu. O úspěchu, jehožto Strakatý dočínal se tu r. 1843. písní „Kde domov můj?!“, dočítáme se ve „Příloze k Věnci“, roč. 1843., na str. 47.: „Když výborného našeho Škroupa touhyplnou, srdcejemnou píseň „Kde domov můj?!“ dozpíval, povstala v sále mocná bouře potlesku, která tak dlouho trvala, pokud ji p. Strakatý opětně přelíbeznými zvuky této písně co čarodějným prutem ukonejšiti se neodhodlal — načež zase čiré ticho nastalo. Veškero obecenstvo bylo tak dojata a poslouchalo s takovou upjatostí, že se zdálo, jakoby všickni krajany byli a blazí citové lásky k vlasti v duších jejich se prýstily; a přece snad slovům těm jen nemnozí zúplna, někteří, jako Rusové a Poláci, jichž se byl hojný počet sešel, jen z části porozuměli, a ostatní zhola nic. Ale píseň ta je tak lahodná, tak dojemná — p. Strakatý ji zpíval s takovým nadšením, že se zdálo, jakoby celá duše jeho rozloučena jsoucí v jeden blahozvuk v způsobě lehkoperutěných etherických andělíčků se rozletovala co nevinné miliskující holoubátko, ve stínu každého srdce, jež tu v sále bez citu nebylo, usedajíc.“ Zalíbil pak se „Kde domov můj?!“ přítomným v Mariánských Lázních Polákům a Rusům i tak, že nestačilo se ani tuto píseň opisovati. S Poláky a Rusy putovala potom s textem více méně poměněným na všechny strany. Také ruskou kněžnu Krusovovou, která byla při onom koncertě, píseň ta velice zajímala, takže ji uvedla do nejvyšších vrstev společenských v Petrohradě. Frankfurtští penězoměnci v dotčených lázních uvítali ji jakožto starou známou, slyševše ji doma v saloně barona Rothschilda, kde ji zpíval Píšek, jenž i v Londýně obecenstvo s ní seznámil. Tím sláva její byla na věky pojištěna a pomocí svých šířitelů, jakými byli Strakatý a jiní pěvci, zdomácněla v Čechách v síních koncertních i v chýžích chudásů.

Slova „Kde domov můj?!“ byla později všelijak přeměňována, v rozličných krajinách lokalisována a nesčetnými přídávky opatřována. Také byla přeložena záhy do jiných jazykův.

I té cti píseň tato se dočkala, že byla dána do seznamu spisů nebezpečných. Za doby Bachova zpátečnického absolutismu byla totiž zapověděna, a ještě r. 1859. policejní ředitel pražský, pověstný Päu-mann, vlastní rukou chytal studenty, kteří ji zpívali. S jáсотem tím větším byla potom po roce 1860. všude vítána, kdekoli zazněla, a jistě povždy bude dojímati velice sluch každého Čecha věrného, ba i Nečecha.

Co týče se překladů, „Kde domov můj?!“ přeložen byl i dvakrát do němčiny. Nejprve přeložil jej prof. Václav Alojs Svoboda, jehožto překlad však jest přílišně volný; lépe a takořka slovně přeložil jej školní rada Josef Wenzig. Do angličtiny přeložil jej r. 1881. Josef Václav Sládek, kterýžto překlad jest v rukopise ve knihovně Vojty Náprstka v Praze.

Tiskem „Kde domov můj?!“ byl vydán již nescíslněkrát a přerозličně. Ve vydání přítomném, které vyšlo poprvé r. 1883., tekst „Kde domov můj?!“ jest sebrán a upraven tak, že podán veřejnosti v podobě patnácté. V podobě I. jest podán „Kde domov můj?!“ pro Čechy slovně dle prvotného rukopisu Tylova, posud zachovaného a otištěného na jiném místě tak, jak jej Tyl napsal (autograf), a pouze tyto dvě slohy pochodí od Tyla. V podobě II. jest „Kde domov můj?!“ pro Moravu, a to dvojí, z nichžto druhý jest otištěn z přílohy ku „Květům“, roč. 1838., str. 84., a zpíval jej Píšek v brněnském divadle 30. září r. 1838., připojiv slohy ty dodatkem ke slohám Tylovým. V podobě III. podán „Kde domov můj?!“ pro Slovensko. V podobě IV. jest „Kde domov můj?!“ pro všechny země národu českého, a to tak, že opakován jest v prvých dvou slohách tekst Tylův, od někoeho poněkud poměněný, a ve sloze třetí prvá sloha „Kde domov můj?!“ pro Moravu, od neznámého básníka již drahně let zbásněná, ve sloze pak čtvrté a páté podáno jiné znění dvou sloh z podoby II.; ve sloze šesté jest opakována prvá sloha „Kde domov můj?!“ pro Slovensko, slohu sedmou pro Slovensko přidal r. 1882. Ferdinand Pěčka Místecký, nyní bohoslovec ve Vídni, a slohu osmou pro Slezsko r. 1881. František Polášek, učitel v Orlové ve Slezsku; závěrečná sloha devátá přívlastkem „slovanský“ vztahuje se ke všem oněm zemím. V podobě V. jest „Má vlast“ a v podobě VI. „Kde vlast je má“, kteréž obě složil kněz Josef Tichý a otiskl ve sbírce svých „Básní“, r. 1852. v Praze vydané. V podobě VII. jest „Kde domov“ pohřební, který byv složen od prof. Josefa Františka Smetany, byl zpíván při pohřbě Tylově na hřbitově plzeňském a obecnstvu ve zvláštních výtiscích rozdáván. V podobě VIII. a IX. jest podán tekst slovenský, který pisateli těchto řádků poslal Frant. R. Osvald, farář v Teplé na Slovensku; v podobě X. tekst slovinský a v podobě XI. charvátský, kteréž oba jsou otištěny ze spisu „Pěsmarica“, ježto r. 1872. vydal v Mariboru dr. J. R. Razlag; v podobě XII. dvojí tekst polský, z kterýchžto prvý, pořizený od Z. Przemyskiego (Miriana), pisateli těchto řádků poslal Eduard Jelínek, redaktor „Slovanského sborníka“, druhý pak jest otištěn z „Květů“, roč. 1844., str. 88., a pořídil jej Ignác Kamiénski, člen redakce „Gazety lwowské“; v po-

JAN PÍŠEK

JAN KŘTITEL PÍŠEK

narodil se 14. října roku 1814. ve Mšeně
u Mělníka a zemřel 16. února roku 1873.
ve Štutgartě.

době XIII. tekst lužický, který pořídil Jan Ernst Smolér a který pisateli těchto řádků poslal Michal Hórnik, farář a redaktor v Budyšíně; v podobě XIV. tekst bulharský, který pisateli těchto řádků poslal Antonín Voráček, professor ve Slivně, a kterého prvé tři slohy pořídil Theodosij Jekonomov, redaktor „Obštiho trudu“ v Bolgradě, čtvrtou pak Vasil D. Stojanov, professor gymnasia bolgradského, a v podobě XV. anglický překlad Sládkův, který přechoťně byl půjčen ve knihovně Náprstkové. Jiné přídávky a překlady, které ještě jsou, nepodařilo se sehnati.

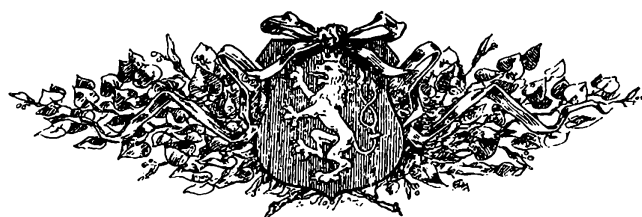
Dodatečně k vydání z r. 1883. pisatel těchto řádků vydal i „Kde domov můj?!“ pro Ameriku, který napsal A. Kment a který byl otištěn poprvé v americkém „Pokroku západu“, roč. 1883., č. 38. Mimo to mnozí skladatelé hudební nápěv „Kde domov můj?!“ vetkali do hudebních quodlibetův a potpourri, jiní jej upravili pro piano, jako Fr. Pivoda, jiní pro jiné nástroje.

Není písne, která by tak všeobecně oblíbena byla, u žádného jiného národu, třeba že tekst její ničím neobyčejným nevyniká. Za to však nápěv její jest tak dojemný, tak úchvatný, že mu nikdo, byť ani slovům nerozuměl, neodolá, by pohnut nebyl.

Kéž často zpěvná ústa zahlaholí tuto rúži ve vínku našich písní národních i v podobě rozhojněné, kterou přítomné vydání podává!

Na Král. Vinohradech 1. prosince 1884.

Fr. Bačkovský.

Chcę domow miy?!

Głuj swada po łuciuwaj
Gony stinij po skalinaj,
Do pabr skroj po yawa kwit -
Zmystkij náj to na pafkad!
A to yu to knaynu' z umi -
Enfki' z umi - - domow miy!

Chcę domow miy?!

Znada w knayzi bofiumilim
Zijn dnyta w tyla iilam,
Gonywan' mygl znik u zlas,
A tu yglu, wzdoni' zman
To yu Enfki' stamni' plamni -
Wlaze Enfy - - domow miy!

J. V. Tył

Všechny kroky naše musí vésti
lásku k národu a jeho štěstí.

„Kde domov můj?!“

I. »Kde domov můj?!« pro Čechy.

Kde domov můj?!
Hučí voda po lučinách,
bory šumí po skalínách,
v sadě stkví se jara květ —
zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země —
česká země — — domov můj!

Kde domov můj?!
Znáte v kraji bohumilém
tiché duše v těle čilém,
jasnou mysl, znik a zdar,
a tu sílu, vzdoru zmar:
to je Čechů slavné plémě —
mezi Čechy — — domov můj!

II. »Kde domov můj?!« pro Moravu.

I.

de domov můj?!
Svatopluka hrad kde stojí,
Hana s Moravou se pojí,
Jaroslav kde světa rek
porazil Tatarů vztek:
a to je ta krásná země —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Velkomoravská koruna
klesla do mořského lůna,
nezůstal nám z oněch dob
ani našich králů hrob:
byla druhdy veleslavná —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Pro minulost nezoufejme,
času novému se vzdejme,
času duch otvírá nám
nové slávy jasný chrám:
těž se hlásí k matce Slávě —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Bujará Orlice pestrá,
Lva bílého věrná sestra,
snášela s ním nehodu,
cítí teď s ním svobodu:
s českým Lvem se nerozloučí —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Tam, kde lidu moravskému,
českému i slovenskému
apoštolé slovanští
zvěštovali křesťanství:
na posvátném Velehradě —
na Moravě — — domov můj!

Kde domov můj?!
Bože, mocný Hospodine,
ruka Tvoje světům kyne,
Tebe vzývá národ můj,
mocný Bože, při něm stůj:
světovládný Hospodine,
chraň Moravu — — domov můj!

II.

Kde domov můj?!
Kde slovanský duch okřívá,
vlastenský se hlas ozývá,
po městách a dědinách,
ve školách a v našich hrách:
Methoděje sídlo dávné —
drahocenný — — domov můj!

Kde domov můj?!
Kde se k pravdě jasně svítá,
strom vědecký mužně zkvítá,
umělec dobývá čest,
dobrá vůle chvalná jest:
na Moravě staroslavné —
na Moravě — — domov můj!

III. »Kde domov můj?!« pro Slovensko.

Kde domov můj?!
Kde slovenský větrík věje,
Svatopluka slavné děje
oživujíc v srdci svých
potomků rodu věrných:
a to je ta krásná země —
zem' slovenská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Co zhynulo, nevzbudíme,
Svatopluka nevzkřísíme,
aniž jeho města zdi
zrak náš kdy již uvidí:
avšak nová sláva vítá —
zem' slovenskou — — domov můj!

Kde domov můj?!
Pro minulost nezoufejme,
nové naději se vzdejme,
posud živ náš národ jest,
mužně zastává svou čest:
v nové jarní kráse zkvétá —
zem' slovenská — — domov můj!

IV »Kde domov můj?!« pro všechny země
národu českého.

Kde domov můj?!
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách,
v sadě stkví se jara květ,
zemský ráj to na pohled:
a to je ta krásná země —
země česká — — domov můj!

Kde domov můj?!
V kraji znášli bohumilém
duše útlé v těle čilém,
mysl jasnou, vznik a zdar,
a tu sílu, vzdoru zmar:
to je Čechů slavné plémě —
mezi Čechy — — domov můj!

Kde domov můj?!
Svatopluka hrad kde stojí,
Hana s Moravou se pojí,
Jaroslav kde, světa rek,
porazil Tatarů vztek:
a to je ta krásná země —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Velkomoravská koruna
klesla do mořského lůna,
a kde našich králů hrob,
nezůstalo žádných stop:
avšak nová sláva vítá —
zem' moravskou — — domov můj!

Kde domov můj?!
Bujará Orlice pestrá,
Lva bílého věrná sestra,

své perutě rozpíná,
na svou slávu zpomíná:
v nové jarní kráse zkvétá —
zem' moravská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Kde slovenský větrík věje,
Svatopluka slavné děje
oživujíc v srdci svých
potomků rodu věrných:
a to je ta krásná země —
zem' slovenská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Tam kde z Tater štítů sněžných
řine Váh se v proudech něžných,
zpěvů pln jest luh i háj,
jakých nezná jiný kraj:
Slováků to krásná země —
zem' slovenská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Od Praděda k Lysé hoře,
Ostrava kde plyne k Odře,
Opavěnka vévodí,
dobrý lid kde se rodí:
to je Slezů krásná země —
země slezská — — domov můj!

Kde domov můj?!
Bože, mocný Hospodine,
ruka Tvoje světům kyne,
Tebe vzývá národ můj,
mocný Bože, při něm stůj:
světovládny Hospodine,
chraň slovanský — — domov můj!

V. Má vlast.

Kde vlast je má?! Kde domov můj?!

Tam, kde Praha stověžatá
vlastenců svých těla svatá
chová zbožně v lůně svém
v chrámu Páně velebném:
tam, ó, tam je zbožná vlast má —
tam v tom ráji — — domov můj!

Kde vlast je má?! Kde domov můj?!

Tam, kde Labe stříbrošedé
hučící své proudy vede
s hor spěchajíc chvátavě
od Vrchlabí k Vltavě:
tam, ó, tam je krásná vlast má —
tam v tom ráji — — domov můj!

Kde vlast je má?! Kde domov můj?!

Tam, kde révy žernosecké
kraje zdobí vlastenecké,
tam, kde Mělník nad Labem
vinným kmenem šatí zem':
tam, ó, tam je svatá vlast má —
tam v tom ráji — — domov můj!

Kde vlast je má?! Kde domov můj?!

Tam, kde slyšet zpěvy české,
dívenky kde vidět hezké,
tam, kde Blaník s lesem svým
k drahým hledí dolům mým:
tam, ó, tam je drahá vlast má —
tam v tom ráji — — domov můj!

Kde vlast je má?! Kde domov můj?!

Tam, kde Karlovy jsou Vary,
tam, kde vítěz nad Tatary,
jemuž sluší všechna čest,
mezi bratry zrozen jest:
tam, ó, tam je slavná vlast má —
v zemi české — — domov můj!

VI. Kde vlast' je má?!

Kde vlast' je má?!
Znáš ten věnec z hor a lesů,
plný krásy, plný plesů,
plný rolí, hájů, luk,
a ty zdobí toků zvuk?
Tam v tom věnci čarokrásném —
v onom ráji — — vlast' je má!

Kde vlast' je má?!
Znášli zem' tu, kde se lila
krev pradědův ušlechtilá
pro vrch každý, každý les,
každý údol, každou mez?
Tam v té zemi chrabrých reků —
v zemi krásné — — vlast' je má!

Kde vlast' je má?!
Znáš té země hory, doly,
kde byl vítěz nad Mongoly,
když se z bitvy vrátil k nim,
věncem vítán bobkovým?
Tam vtěch horách, tam vtěch dolích —
věčně drahá — — vlast' je má!

Kde vlast' je má?!
Znáš té země svaté kraje,
znáš ty nivy, znáš ty háje,
kde proléval chrabrý lev
pro jich blaho svoji krev?
Tam v té zemi trpkých citů —
v zemi české — — vlast' je má!

VII. »Kde domov« pohřební.

Kde domov tvůj?!
Cesta tvoje dokonána,
žití truchlohra dohrána,
milovaný pěvče náš!
na vavříně spočíváš:
v klidném lůně věrné matky —
zem' posvátná — — domov tvůj!

Kde domov tvůj?!
V nadehvězdne tam té vlasti,
tam jsi zbaven zemských strastí,
milostiv ti budiž Pán,
před něhož jsi povolán:
a vykaž' ti v ráji věčném —
s vyvolenci — — domov tvůj!

VIII. Domov Slováka.

Kde domov môj?!

Kde sa pne Kriváňa hlava,
kde bystrý Váh zpod skal vstáva,
dcéry kde Sláva rodi,
a spev srdciem ľahodí:
a to je tá spanilá zem —
zem slovenská — — domov môj!

Kde domov môj?!
Znáš, kde kraj ten krásny leží,
po ňomž Váh, Hron, Nitra beží,
kde hrdé Tatry čnejú,
kde slavské hlasy znejú:
a to je tá spanilá zem —
zem slovenská — — domov môj!

Kde domov môj?!

Kde slovenský vetrík veje,
Svatopluka slavné deje,
oživujú v srdci svých
potomkov rodu verných:
a to je tá slavná krajna —
na Slovensku — — domov môj!

Kde domov môj?!
Bože, veľký Hospodine,
ruka Tvoja svetom kynie,
Teba vzýva národ môj,
veľký Bože, pri ňom stoj:
svetovládny Hospodine,
chráň Slovensko — — domov môj!

IX. Vlast' moja.

Kde dom je môj?! Kde vlast' moja?!
Či znáš ten kraj utešený.
kde sa Hron, Váh, Nitra pení,
kde Kriváňa veleba
pne sa k modrinám neba?
Ach to je ten rozkošný kraj —
zem slovenská — — vlast' moja!

Kde dom je môj?! Kde vlast' moja?!
Či slyšíš tie milé spevy
plynúť z duše švárnej devy,
toho chrámu milosti,
dobroty, lásky čnosti?
Táto vlast' anjelských spevov —
je Slovensko — — vlast' moja!

Kde dom je môj?! Kde vlast moja?!
Či znáš, kde spevec dunajský,
v piesni objal svet slovanský,
a hlasom harfy uvätej
odklial hroby zakliate?
Táto zem vzkriesenia Slávy —
je Slovensko — — vlast moja!

Kde dom je môj?! Kde vlast moja?!
Kde Piešťanské, Sliacke vary,
kde ne jeden hrad prastarý,
pomníky dávnej Slávy
skloňujú svoje hlavy:
táto zem pamiatok žiaľnych —
je Slovensko — — vlast moja!

Kde dom je môj?! Kde vlast moja?!
Kde Štiavnica zlatorudá,
Kremnica, Bystrica hrdá,
Nitra Svatoplukova,
Trenčín, tvrdz Matúšova:
toto je môj rodinný kraj —
zem slovenská — — vlast moja!

Kde dom je môj?! Kde vlast moja?!
Kde z hôr dumný šum zavieva,
kde sa fujara ozieva,
kde je mravov prostota
a pohostinstva cnota:
to je ten kraj premilený —
zem slovenská — — vlast moja!

X. »Kde domov můj?!« slovinský.

Kje dom je moj?!
Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah,
glej povsod spomladni cvět,
zemeljski raj na pogled:
in to je slovenska zemlja —
na Slovinskem — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
Ne poznašli v zemlji mili
slavskih sinov hrabrih v sili?
Bister um, dušic krotkost
ste med družmi njih lastnost:
to pa je slovenski narod —
med Slovenci — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
Tam, kjer Soča v blagem kraju
vije se — podobnem rajju,
tam, kje žlahtne trtice
vėnčajo goričice:
in to je slovenska krajna —
na Slovinskem — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
Iz orjaškega Triglava
gleda doli mati Slava,
sinke kliče in budi
k dēlu, slogi, srėnosti:
duh slovenski zopet vėje —
na Slovinskem — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
V sinjega morjá zvrkalu —
čudapolnem ogledalu —
se primorski kraj blišči
z brėžčiki prijaznimi:
to pa je slovinska zemlja —
na Slovinskem — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
Kjer slovenske slišiž pěti
pěsmi, kjer junaki vneti
si slovenske dēklice
zbirajo za ljubice:
tam, kjer vlada glas slovenski —
na Slovinskem — — dom je moj!

Kje dom je moj?!
Goratan, Primorje, Krajna,
ž njimi Štajer — zemlja sjajna —
dom rodu so slavskega
dom rodu junaškega:
in to je Slovenja mila —
med Slovenci — — dom je moj!

XI. »Kde domov můj?!« charvátský.

Gdje stanak moj?!
Sava teče po ravninah,
Kupa šumi po pečinah,
s gora zvirá grozda měd —
zemaljski raj na pogled!
A to je ta krasna zemlja —
Hrvatska je — — stanak moj!

Gdje stanak moj?!
Znaš u miru bogomilom
duše nježne s tiela silom,
misô kriepku svaki čas
dušmaninu na užas?
To Hrvatah slavno pleme —
medj Hrvati — — stanak moj!

XII. »Kde domov můj?!« polský.

I.

Oh! gdzie mój kraj?!
Szumią wody po dolinach,
gwarzą bory na wyżynach,
w sadzie błyszczą wiosny kwiat,
jednym rajem tutaj świat:
a to jest ta piękna ziemia —
ziemia czeska — — to mój kraj!

Oh! gdzie mój kraj?!
Czy wy znacie przyjaciele,
tą myśl jasną, to wesele,
silne ciało zdrowy duch,
wieczną pracę wieczny ruch?
To jest Czechów sławne plemię —
pośród Czechów — — jest mój kraj!

II.

Gdzie domek mój?!
Woda huczy tam po błoniach,
bory szumią po gór skroniach,
w sadach lśni się wiosny kwiat,
tam v téj ziemi rajski świat:
a w téj cudnej pięknej ziemi —
w ziemi górskiej — — domek mój!

Gdzie domek mój?!
Znacie w kraju przyjaciele,
tkliwe serca w piękném cielem,
gdzie myśl jasna szczęścia zdroj.
gdzie duch łamie wszelki bój:
to jest górskie sławne plemię —
tam to w górach — — domek mój!

XIII. »Kde domov můj?!« lužický.

Hdže statok můj?!
Woda šuči po dolinach,
lěsy šumja po skalinach,
kwětki kěēja tu a tam,
luboznosć, hdžež pohladam:
a to je ta rjana zemja —
zemja serbska — — statok můj!

Hdže statok můj?!
Wěšli w kraju bohumiłym
duše čerstwe w čěle čilym,
mysle jasne, džěławosć,
pobožnosć a wjesołosć:
to je Serbow hódny narod —
mjez Serbami — — statok můj!

XIV »Kde domov můj?!« bulharský.

Dej rodát mi?!
Srebrobystr lej sa dunav,
Grozd raste v lozjata chubav
i balkanat gordeliv
raj zemja za kojto i živ:
tja zemja je mnoho krásna —
Blgarsko je — — rodát mi!

Dej rodát mi?!
Tam ističa i lej marica
srebropanata i vodica,
vred za dragost cvjat cvěti,
raj blaženstvo nam vesti:
tja zemja je s chubost plna —
Blgarsko je — — rodát mi!

Dej rodát mi?!
Brzotečný vardar bystrý,
de raste pamuk srebrystý,
deto veje vjatr chladen,
tam živej junak plamen:
tam zemjata je blažena —
Od vjegy je — — za nas slavna!

Dej rodát mi?!
Znaješli nejdje da carova,
čest i pravda da boguva,
mysl jasna i za napred,
darba soči sa ot vred:
Blgarskoto pleme i slavno —
V Blgarije i — — rodát mi!

XV »Kde domov můj?!« anglický.

here is my home?!
Over leas are waters streaming
on the hills blue forests dreaming,
flowery wolds, Spring's happy skies,
like an earthly paradise:
there's the land so full of beauty —
Čechia, my — — fatherland!

Where is my home?!
Where God self to man hath spoken.
Gentle be, but never broken,
ever cheerful, hopeful, strong
bravely thwarting any wrong:
there's the land of manly honour —
Čechia, my — — fatherland!

TISKEM
J. OTTY V PRAZE
Karlovo náměstí číslo 34 nové
1884.